

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ

ΙΟΥΛΙΟΣ

Τὸ ἀγγλικὸν περιοδικὸν Forum δημοσιεύει ἄρθρον τοῦ Ἀμερικανοῦ συνταγματάρχου Dodge περὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν στρατῶν. Ὁ συγγραφεὺς ἀσφαλῆται ἰδίως περὶ τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς Γαλλίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Γερμανίας ἀφ' ἑτέρου, ἀνομολογεῖ δὲ ὅτι ὁ γαλλικὸς στρατὸς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη κατέστη ἐφάμιλλος τοῦ ἀντιπάλου. Τὸ ζήτημα εἶνε ἂν θὰ ἔρχῃ ἐν περιπτώσει μέλλοντος πολέμου ἰκανοὺς ἀρχηγούς· ἀλλὰ μήπως ἡ Γερμανία δὲν ἔχει νῦν ἀρχηγούς ὅλους νέους καὶ ἀδοκιμαστους; Ὁ κ. Dodge ὑπολογίζει τὴν ὅλην στρατιωτικὴν δύναμιν τῆς Εὐρώπης ἐν πολέμῳ εἰς 18 ἑκατομμύρια ὀπλιτῶν. Καταλήγει δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ εἰρήνη δὲν κινδυνεύει νὰ διασαλευθῇ ἐπὶ τινὰ χρόνον.

Εἰς τὴν Revue de l'Hypnotisme ὁ ἰατρός Desjardin de Régle δημοσιεύει μελέτην περὶ χάσις ἐπὶ τῇ βάσει πολλῶν ἐρευνῶν καὶ πειραμάτων του. Μεταξὺ ἄλλων ἀναφέρει καὶ πείραμα, τὸ ὁποῖον ἐξετέλεσεν ἐφ' ἑαυτοῦ διὰ τῆς καταπόσεως χάσις. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ναρκωτικοῦ ὁ ταλαίπωρος ἐπιστήμων ἐνόμιζεν ὅτι εἶνε γυνὴ ἔγκυος καὶ δὴ ἐτοιμότοκος καὶ ὑπέστη ὅλας τὰς ὀδύνας τοῦ τοκετοῦ. Ἐν γένει δὲ ἀποφαινεται ὅτι τὸ χάσις δὲν εἶνε τὸσον ἐπικίνδυνον καὶ φθοροποιὸν τῆς ὑγείας ὅσον τὸ ὄπιον, καὶ φρονεῖ ὅτι ἡ δύνατο νὰ γείνη ἐπωφελὴς χρήσις αὐτοῦ δι' ἐπισταμένων δοκιμῶν εἰς ψυχικὰς ἀσθενείας.

Τὸ Πρῶτον Βῆμα εἶνε ἡ ἐπιγραφή ἄρθρου τοῦ μεγάλου Ῥώσου συγγραφέως Λέοντος Τολστόη εἰς τὴν ἀγγλικὴν New Review τοῦ Ἰουλίου. Καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου του αὐτοῦ, ὅπως δι' ὅλων τῶν δημοσιευμάτων του, ὁ Τολστόη ἐπιδιώκει τὴν ἠθικοποίησιν τῶν ἀνθρωπίνου γένους διὰ τῆς ἐγκρατείας καὶ σωφροσύνης τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων φιλοσόφων. Ὡς πρῶτον δὲ βῆμα πρὸς ταύτην θεωρεῖ τὴν κατάργησιν τῆς κρεωφαγίας καὶ τὴν καθιέρωσιν τῆς διὰ φυτικῶν οὐσιῶν διατροφῆς. Ὡστε οἱ φυτοφάγοι ἀποκτῶσι νῦν πολύτιμον σύμμαχον καὶ βροντόφωνον κίρυκα τῶν ἰδεῶν των. Ὁ Ῥώσος φιλόσοφος μεθ' ὑψίστης ἀπιστροφῆς ἀποφαινεται περὶ τῆς ἐπικρατοῦσης πολυτελείας τῶν ἐνδύματων καὶ τῆς κυριαρχίας τοῦ μαγερείου εἰς πᾶσαν ἐορτὴν καὶ πανήγυριν, καθ' ἃς ἀπαραίτητον θεωρεῖται τὸ συμποσιάζειν.

Ὁ Γάλλος ἀκαδημαϊκὸς ὑποκόμης de Vogüé, ὅστις δὲν εἶνε ἐκ τῶν ὁμοφρονούντων πρὸς τὸν Ζολᾶ εἰς τὰς περὶ τέχνης ἰδέας, δημοσιεύει εἰς τὴν Revue des deux Mondes τῆς 15 Ἰουλίου μακρὰν κρίσιν περὶ τοῦ νεοτάτου ἔργου τοῦ περιχλειοῦς μυθιστοριογράφου, τῆς Καταστροφῆς. Ἡ κρίσις τοῦ Vogüé εἶνε τὸσον μᾶλλον ἐνδιαφέρουσα, καθ' ὅσον οὗτος ἀπετέλει μέρος τοῦ αὐτοῦ σώματος στρατοῦ, τοῦ αὐτοῦ συντάγματός, ἴσως καὶ τοῦ αὐτοῦ λόγου, εἰς ὃν τάσσονται καὶ τὰ κυριώτατα πρόσωπα τῆς Καταστροφῆς. Ὁ κριτικὸς θεωρεῖ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔργου ἄμεμπτον καὶ τὸν συγγραφέα ἐφάμιλλον πρὸς τοὺς κορυφαίους τῶν ἐπικῶν ποιητῶν. Τὴν περιγραφὴν τῆς μάχης τοῦ Σεδᾶν ἐπεθύμει γοργότερον. Ἐν γένει ὁ Vogüé μεθ' ὅλα τὰ περὶ πραγματικότητος δόγματα τοῦ σχολάρχου τῆς φυσιολογικῆς σχολῆς ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρῇ αὐτὸν ἕνα τῶν μεγάλων ρομαντικῶν ποιητῶν τῆς Γαλλίας, συγγενεῦντα πρὸς

τὸν Οὐγκώ ὡς μυθιστοριογράφον, δοῦλον δὲ καὶ αὐτὸν τῆς ἰσχυροτάτης φαντασίας του, ἥτις κατ' οὐδένα τρόπον ὑπόδουλόνεται εἰς τὰς περὶ πραγματικότητος θεωρίας. Ἐν τέλει ὁ κριτικὸς τῆς Revue des deux Mondes ἐπικρίνει τὸ ἔργον ὡς πρὸς τὴν ἀπεικόνισιν τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς διαφθορᾶς τῆς Γαλλίας κατὰ τὴν πτώσιν τῆς Αὐτοκρατορίας, ἣν θεωρεῖ καθ' ὑπερβολὴν ζοφερὰν.

Βυθόητον εἶνε ὅτι ἡ Καταστροφή τοῦ Ζολᾶ δὲν ἐκρίθη εὐμενῶς ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου ἄλλα ἔργα κατώτερα ταύτης ἔτυγον ἐνθουσιωδῶν ἐπαίνων ὑπὸ τοῦ τύπου καὶ κατὰ μυριάδας ἀντιτύπων κυκλοφοροῦσι. Τινὲς δὲ τῶν Γερμανῶν ἐπικριτῶν προσπαθοῦσι νὰ ἀποδείξωσιν ὅτι ἡ πρὸς τὸ νεώτατον μυθιστόρημα τοῦ Γάλλου συγγραφέως δυσμενεία αὐτῶν δὲν προέρχεται ἐκ λόγων ἠθνικῶν, ἀλλὰ διότι αὐτὸ τὸ ἔργον κρίνουσιν ὑπολειπόμενον τῶν ἄλλων τοῦ Ζολᾶ ὑπὸ καθαρῶς φιλολογικὴν ἐποψίν, ὡς ὁ κριτικὸς M. F. Mauthner ἐπὶ τῷ Magazin für Litteratur. Ἐν τέλει ὁμοίως τῆς ἐπικρίσεως ὁ Γερμανὸς λογογράφος ὁμιλεῖ καὶ περὶ τοῦ καθ' ὑπερβολὴν ἐγθρικοῦ πρὸς τὴν Γερμανίαν πνεύματος τῆς Καταστροφῆς, θεωρεῖ δὲ τοῦτο συγγνωστὸν εἰς πάντα ἄλλον συγγραφέα πλην τοῦ Ζολᾶ, ὅστις ἐπιτηδεύεται συνήθως φιλοσοφικὴν ἀπάθειαν εἰς τὰς συγγραφάς του.

Ἀξιανέγνωστα ἄρθρα γαλλικῶν περιοδικῶν :

Γλάδσταν ὑπὸ Marie Donsart (Le Correspondant 25 ἰουλ.)—Ὁ Μέγας Φρειδερίκος ὑπὸ E. Lavissee (Revue Bleue 9 ἰουλ.)—Ἡ κατάσταση τοῦ Μεξικῶ (Revue Britanique).—Ἡ οἰκογένεια Γκαίτε ὑπὸ A. Barine (Revue des deux Mondes 4 ἰουλ.)—Ἡ θρησκευτικὴ ἐρηνοποίησις ὑπὸ G. Picot (ἰουλ.)—Τὸ ἡμερολόγιον τοῦ Βάλτερ Σκόττ ὑπὸ G. Valbert (ἰουλ.)—Ὁ στρατὸς τοῦ Μετς ὑπὸ C. Rousset (ἰουλ. 15 ἰουλ.)—Μεταρρυθμίσις τῆς φυσικῆς ἀγωγῆς ὑπὸ F. Lagrange (ἰουλ.)—Ἡ ψυχολογία καὶ σύγχορον ἐπικριταί τῆς ὑπὸ P. Janet (ἰουλ.)—Τὸ ἐμπορικὸν νεωτικὸν τῆς Εὐρώπης (Revue Encyclopedique 15 ἰουλ.)—Ἡ Βασίλισσα τῆς Ἰταλίας ὑπὸ E. Tissot (Revue de Famille 15 ἰουλ.)—Masrium [Νέον στοιχεῖον, τοῦ ὁποῖου δὲν κατορθώθη ἔτι ἡ ἀπομόνωσις] (Revue générale des Sciences 15 ἰουλ.)—Ὁ Λομπρόξος καὶ ὁ Πνευματισμὸς ὑπὸ A. Moll (Revue de l'Hypnotisme).—Τὸ πρόβλημα τοῦ πολέμου ὑπὸ M. Revon (Nouvelle Revue 1 ἰουλ.)—Αἱ Μελίσσαι ὑπὸ E. Blanchard (ἰουλ.)—Τὰ φιλοσοφικὰ ποιήματα τοῦ Ἰβσεν ὑπὸ E. Tissot (ἰουλ.)—Ἡ Μουσικὴ κατὰ τὸν Σπένσερ ὑπὸ Combarieu (Revue philosophique).—Οἱ Σιδηρόδρομοι ὑπὸ ἔποψιν ἀσφαλείας ὑπὸ J. Martin (Revue Scientifique 2 ἰουλ.)—Ἡ φωτογράφισις τῶν χρωμάτων ὑπὸ Lippmann (ἰουλ. 9 ἰουλ.)—Ἡ ἐπιστήμη ἐν τῇ γεωργίᾳ ὑπὸ Barthelot (ἰουλ. 16 ἰουλ.)—Ἡ κατέχρησις τοῦ ὀπίου ὑπὸ E. Martin (ἰουλ.)

Ἀξιανέγνωστα ἄρθρα ἀγγλικῶν καὶ ἀμερικανικῶν περιοδικῶν :

Αἱ ἠθικαὶ ἀρχαὶ τῆς κοιτικῆς (Albermale).—Χριστόφορος Κολόμβος ὑπὸ Castelar (Century Magazine).—Ἡ ἐν Ρωσίᾳ κρίσις (Contemporary Review).—Αἱ μεταρρυθμίσεις τῶν ἀνθρώπων φυλῶν ὑπὸ

J. Bryce (ὁμ.)—Τὰ εὐρωπαϊκὰ συμφέροντα ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὸ C. Carmichael (Imp. and Asiatic Quarterly Review.)—Ὁ Μωαμεθανισμὸς ὑπὸ Μωαμεθανῶν ὑπὸ D. Hannigan (Westminster Review.)—Ἡ τουρανία τῶν ἐξέτασεων ὑπὸ J. Daviès (ὁμ.).

Ἀξιανγνώστα ἄρθρα γερμανικῶν περιοδικῶν :
Ἡ Ἰταλία ὑπὸ R. Neumann (Aus Allen Welttheilen.)—Ἡ κίνησις τῶν ἐθνικοτήτων κατὰ τοὺς νεωτάτους χρόνους ὑπὸ A. Scher-Toss (Deutsche Revue.)—Τὰ ἐπιστημονικὰ προαισθήματα τοῦ Γκαίτε ὑπὸ Helmholtz (Deutsche Rundschau.)—Νέαι φάσεις τῆς τουρκικῆς πολιτικῆς (ὁμ.)—Μαθήματα μοναχικῆς ὑπὸ Moskowsky (Nord und Süd.)—Περὶ διαφόρων πόλεων τῆς Β. Ἀμερικῆς ὑπὸ P. Lindau (ὁμ.).

Ἀξιανγνώστα ἄρθρα διαφόρων ἄλλων ξένων περιοδικῶν :

Ἐν τῇ ἰταλικῇ Nuova Anthologia 1 ἰουλ. Αἰ ταυρομαχίαι ἐν Ἰσπανίᾳ ὑπὸ P. Mantegazza. — Ἐν τῇ ἰταλικῇ Natura ed Arte 16 ἰουλ. Ἡ γυνὴ ἐν τοῖς ἔργοις καὶ ἐν τῷ βίῳ τοῦ Σέλλεϋ ὑπὸ Montecorboli.
Ἐν τῇ ἰσπανικῇ Revista Contemporana τῆς 15 ἰουλ. Ἡ φιλοσοφία τῆς ἱστορίας ὑπὸ D. Mariano.—Ὁμ. Ὁργανισμὸς τῆς ἐπιστήμης στατιστικῆς ἐν Ἰσπανίᾳ ὑπὸ D. Pazos.

Ἐν τῷ ῥωσικῷ Silweryj Wiestnik Ἡ ἐπίδρασις τῶν ποταμῶν ἐπὶ τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ ὑπὸ Winogradow.—Ὁμ. Ὁ λιμὸς ἐν Τσελιαβίνσκι ὑπὸ Schmourlo.

Στρατιωτικὰ καὶ ναυτικὰ ἄρθρα :

Revue du Cercle militaire 3 ἰουλ. Αἰ πρῶται μάχαι τοῦ στρατοῦ τοῦ Πήρου.—Revue maritime et coloniale. Τὸ γερμανικὸν ναυτικόν.—La marine française 3 ἰουλ. Ἡ χρῆσις τῶν τορπιλλοβόλων.—Revue militaire de l'étranger. Ὁ ὄργανισμὸς τοῦ μηχανικοῦ ἐν τῷ ρωσικῷ στρατῷ.—Neue militärische Blätter. Ὁ πόλεμος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ πολιτισμοῦ.

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ

Προφυλακτικὰ κατὰ τῆς χολέρας.

Εὐχόμεθα νὰ μὴ χρησιμεύσωσι ποτὲ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐστίας» τὰ κατωτέρω, παρὰ μόνον διὰ νὰ ἰκανοποιήσωσι τὴν ἔμφορον περιέργειαν τῶν, σήμερον ὅτε τόσος γίνεται περὶ χολέρας λόγος καὶ ἐξαπλοῦται ἡ ἐπιδημία καὶ ὀλονὲν πλησιάζει.

Εἰς τὴν Εὐρώπῃν ἡ χολέρα εἰσέβαλεν ἐξ Ἰνδιῶν τὸ πρῶτον μάλιστα πρὸ 100 ἐτῶν εἰς τὴν Γαλλίαν δὲ μόνον τὸ 1832, ὅτε καὶ ἐπέφερε μεγάλας καταστροφάς. Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ὁ διάσημος Κῶχ εὑρε τὸ χολερογόνον βακτηρίδιον, ὅπερ ὡς ἐκ τοῦ σχήματός του, ὁμοίον πρὸς κόμμα (virgule), ὠνομασθη κομματοειδὲς βακτηρίδιον τοῦ Κῶχ.

Εἶνε ζήτημα, τὸ ὅποιον καὶ ἐσχάτως συνεζητήθη ἐν Γαλλίᾳ, ἂν ἡ ἀσθένεια αὕτη προέρχεται ἐξ αὐτοπαθείας τοῦ ὄργανισμοῦ ἢ ἐκ μεταμορφώσεως ἄλλου τινὸς μικροβίου εἰς τὸ κομματοειδὲς βακτηρίδιον τῆς χολέρας. Ἄλλ' ἢ πλειοψηφία κλίνει ὑπὲρ τῆς δευτέρας γνώμης, ἥτις καὶ διὰ πειραμάτων ἀπεδείχθη καὶ περὶ τῆς ὁποίας συνηγέρθησαν ἐσχάτως καὶ ὁ Petter.

Ὡς πρωτίστην αἰτίαν μολύνσεως παραδέχονται ἤδη τὴν ἐκ τοῦ ὕδατος, τοῦθ' ὅπερ ἀποδεικνύεται ὑπὸ πλείστων παρατηρήσεων. Εἰς τὰς περισσοτέρας πόλεις τῆς Ἀσίας, ὅπου αἱ υγιεῖναι συνθῆκαι εἶνε κάκισται καὶ τὸ ὕδωρ αὐτόχρημα μόλυσμα, ἡ χολέρα διαρκῶς σχεδὸν ἐξολοθρεύει. Ἀλλὰ κατὰ τὰς παρατηρήσεις πολλῶν ἰατρῶν, πόλεις τὰς ὁποίας πρότερον σταθερῶς ἡ χολέρα ἐλυμαίνετο, ἄμ' ὡς καθαρὸν ὕδωρ ἐδιόχευετο, καὶ ὅταν ἀκόμη ὅλαι αἱ ἄλλαι υγιεῖναι συνθῆκαι διετηροῦντο κακαί, πάλιν ἡ ἐπιδημία κατὰ πολὺ ἐμειοῦτο ἢ καὶ ἐντελῶς ἐξηλείφετο.

Ἀλλὰ καὶ ἡ πενία καὶ ὁ συνωστισμὸς καὶ αἱ ταιπωριαι καὶ ἡ βυπαρία καὶ ὅ,τι ἄλλο ἀνθυγιεινόν, συντελοῦσιν ἐπὶ πλέον εἰς τὴν καταστρεπτικὴν αὐτῆς διάδοσιν.

Πρόδρομα σημεῖα δὲν ἔχει ἡ χολέρα, ἐκτὸς ἂν θεωρήσωμεν ὡς τοιαῦτα τοὺς στρόφους καὶ τὴν ἀνορεξίαν καὶ τὴν ὑπόλευκον διάρροϊαν καὶ τὴν δίψαν τὰ ἐν ἀρχῇ, ἀλλὰ ταῦτα φαίνεται ὅτι εἶνε μᾶλλον ἡ πρώτη αὐτῆς περίοδος. Ἐν τοσοῦτῳ συμβαίνει συγχάνεις μετὰ τὰ ἀνησυχητικὰ ταῦτα συμπτώματα ἡ ἀσθένεια νὰ τρέπεται ἐπὶ τὰ βελτίω καὶ ὁ ἀσθενὴς νὰ θεραπεύεται μετ' ὀλίγας ἡμέρας. Συνήθως ὅμως τὰ συμπτώματα ἐπιτείνονται ἢ δίψα καθίσταται ἀφόρητος ἢ λευκὴ διάρροϊα καὶ ὁ ἔμετος ἐπακολουθεῖ ἢ ἀδυναμία φθάνει εἰς τὸ κατακόρυφον καὶ ὁ θάνατος ἐπέρχεται μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐν μέσῳ γενικῆς τοῦ σώματος καταψύξεως (κλιανώσεως) παραλυοῦσης τῆς καρδίας ὡς ἐν ἀσφυξίᾳ. Ἐνίοτε δὲ ἡ νόσος ἐπέρχεται τόσον κεραυνοβόλος καὶ ἐπιφέρει τοιαύτην κατὰπτωσιν δυνάμεων καὶ καταψύξιν, ὥστε ὁ ἀσθενὴς ὑποκύπτει ἐντὸς ὀλίγων ὥρων.

Ἐν ἐκ τῶν περιέργων τῆς χολέρας συμπτωμάτων εἶνε ἡ μετὰ θάνατον σύσπασις τῶν μυῶν, ἐξ οὗ κάμψεις καὶ μεταλλαγαὶ παράδοξοι μελῶν τοῦθ' ὅπερ προέρχεται, κατὰ τὸν Κλαύδιον Βερνάρδον ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ὑψώσεως τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος. Τὸ περίεργον ἀλλὰ καὶ σταθερὸν τοῦτο σύμπτωμα παρετήρησαν καὶ οἱ ἰατροὶ Feuy καὶ Dupltz κατὰ τὰ τελευταῖα ἐν Παρισίῳ κρούσματα, τὸ ἀνέφερε δὲ καὶ ὁ Petter πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ὑπάρξεως χολερικῆς ἐπιδημίας ἐν Παρισίῳ.

Ὡς προφυλακτικὰ κατὰ τῆς χολέρας θεωροῦνται, ἐκτὸς τῆς καθαριότητος ἐν γένει καὶ τῆς ἀπολυμάνσεως τῶν δωμάτων διὰ θεϊκῆς σιδήρου ἢ χλωριούχου ἀσβεστίου, τὰ τονωτικὰ καὶ στυπτικὰ τρόφιμα καὶ φάρμακα, ἢ ἄρτυρα, ὁ μέλας οἶνος, τὸ ῥώμιον, τὸ κρέας, πρὸ πάντων δὲ ἡ ἀπογῆ ἀπὸ χόρτα καὶ ὀπίωρας. Ταῦτα μόνον συνέστησε καὶ ὁ διάσημος φαρμακολόγος Dujardin Baumetz ἐν τελευταίᾳ συνεδριάσει τῆς θεραπευτικῆς ἐταιρείας τῶν Παρισίων. Ὡσαύτως ὠφελεῖ καὶ ἡ χρῆσις ἀντισηπτικῶν φαρμάκων, ἐξ ὧν προτιμητέον τὸ μινθέλιον (menthol) καὶ τὸ ἰτέλιον, ὡς κοινότερον δὲ καὶ ἀπλούστερον τὸ βισμουθιον, τὸ ὅποιον εἶνε στυπτικὸν συγχρόνως καὶ ἀντισηπτικόν.

Ἡ χροεὶνὴν προὔθη ἐπίσης ὡς προφυλακτικὸν καὶ ὡς ἴαμα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ μετὰ μεγάλῃς ἐπιτυχίας. Τῶν αὐτῶν φαρμάκων σχεδὸν καὶ τῆς αὐτῆς θεραπευτικῆς διαίτης γίνεται χρῆσις καὶ κατὰ τὴν προσβολὴν τῆς νόσου.